

Jarmila Valouchová – scénář k rozhlasové reportáži

Paní Jarmila Valouchová přišla na svět roku 1934 ve Slatinicích. Mnohé události druhé světové války má stále v živé paměti. A řada z nich její život různými způsoby ovlivnila. Velmi výrazně například okolnosti narození jejího mladšího bratra.

Bratr se narodil osm dní po smrti Reinharda Heydricha. Heydrich stál v čele nacistické správy okupovaných Čech a Moravy a už za svého působení zavedl teror, aby zlikvidoval český odboj proti nacistům. Po jeho smrti teror ještě zesílil. Lidé podezřelí z odbojové činnosti byli bez soudu popraveni. Udávalo se, lidé žili ve strachu, kdykoliv vám nacisté mohli vtrhnout do domu. Do této doby se narodil mladší bratr paní Valouchové. Když za matkou přijela na motorce porodní bába, zaparkovala ji mezi stromy vedle domu. Někdo si motorčky všiml a udal rodinu z podezření z odbojové činnosti. Pár hodin po porodu do domu vtrhli čeští vojáci.

„Nenašli nic, jenom jak byly časopisy, tak na té jedné straně byl tenkrát Masaryk. To jim vadilo. Ale maminka to odnesla tím zdravím. Bylo chladno a byla těsně po porodu. Pak měla zápal plic a astma po celý život.“

Tato otřesná událost zapříčinila, že maminka paní Valouchové se již nikdy neuzdravila. I proto převzala tehdy ještě malá Jarmila z velké části péči o bratra na sebe. Například ho brala s sebou do školy. Paní učitelka to tolerovala, nechtěla, aby holčička školu zanedbávala.

Školu ve Slatinicích, kam paní Jarmila chodila, na konci války v únoru 1945 obsadili němečtí vojáci. Děti proto chodily jen pro úkoly a pak zas odevzdat hotové. A takhle mohla v té době vypadat cesta ze školy:

Třeba jsme zažili, že se šlo podél trati, a jak jel vlak a byl nálet, tak strojvedoucí na nás křičel, abychom lehli. Jenomže příkopka byla hladká, a jak ty bomby padaly za koleje, tak až na nás padala hlína.“

Na samém konci války, 5. května 1945 byla vypálena nedaleká obec Javoříčko. Zde se totiž usadila skupina partyzánů. Na hradě Bouzov sídlilo protipartyzánské komando, které je odhalilo a s posilami obklíčilo. Hned po osvobození se tam žáci se školou vypravili. Věděli, že zdejší obyvatelé Němci postříleli. Měli zde hroznou pocity.

Z Náměště jsme šli pěšky až do Javoříčka. A to ještě dohořovalo. To byla hrůzná podívaná. Sem tam nějaká zeď, komín, kouřilo se...

Po absolvování měšťanky nastoupila do oděvní školy v Prostějově. Patřila vždy k nejlepším studentům. Pak pokračovala na strojní průmyslovce. Nikdy se nebála žádné práce. Vychovala čtyři děti, je obklopena širokou rodinou.

A co považuje paní Valouchová za nejdůležitější?

Víte co? Vzdělání, hlavně dneska. V dnešní době to je tak potřeba, ta doba jde tak rychle! A já všechny obdivuju, kdo umí pracovat s těma počítačema...“